

Alkoholelimination i alkopops

Professor Henrik Enghusen Poulsen

I dette nummer af Ugeskriftet viser *Henrik Hey et al.*, at der er forskel på blodalkoholtidskurverne for en kommerciel alkohol-drik, Smirnoff Ice, en type der ofte kaldes alkopop, og ren alkohol [1]. Ren alkohol giver en ca. 50% øget maksimal promille i forhold til alkopop. Disse fund svarer til forholdene for alkoholindtagelse med og uden samtidig fødeindtagelse [2]. Mekanismen for den reducerede maksimale alkoholkoncentration efter sukker- eller fødeindtagelse er ukendt, men kan bero helt eller delvist på ændrede absorptionsforhold.

Alkohol er det hyppigst anvendte stof med farmakologiske effekter, og det har desuden en række sundhedsmæssige effekter, der spænder fra en positiv effekt på bevarelse af helbredet ved et lavt forbrug af f.eks. rødvin til alvorlige og potentielt irreversible skader på f.eks. leveren og centralnervesystemet.

De fundne farmakokinetiske forskelle mellem ren alkohol og alkopops kan måske give en delvis forklaring på den store variation, der er på sundhedseffekter i forskellige lande, hvor man utvivlsomt anvender forskellige formuleringer, og den diskussion, der har været om, hvorvidt sundhedseffekter kan tilskrives typen af alkohol, f.eks. rødvin versus spiritus.

Et helt andet problem er den store sukkermængde i alkopops. Desværre har forfatterne ikke en afprøvning af hypoteser i deres forsøg, så det er svært at afgøre, om det er sukkermængden eller andre forhold i formuleringen, som medfører de observerede forskelle. Yderligere undersøgelser kan designes til at afgøre dette. Det store sukkerindhold har også vakt bekymring for de unges tænder [3].

Almindeligvis, f.eks. i alkoholtrafikskager, regnes der med samme forhold for absorption, fordeling og elimination af alkohol, uanset formuleringen. Retslægerådet anbefaler, at blodprøver først tages tidligst to timer efter den seneste alkoholindtagelse for at kunne foretage en tilbagegang til kørselstidspunktet. Det er derfor betryggende, at de to eliminationskurver for alkohol er parallelle allerede efter 30 minutter.

Alkopops' popularitet, især hos unge mennesker, er veldokumenteret [4], og denne type alkohol udgør hovedparten af forbruget hos unge, især de unge kvinder.

De farmakokinetiske forskelle som er belyst i *Henrik Hey et al.'s* artikel, er interessante i en farmakokinetisk forstand, selv om det kan fastslås, at der i de seneste mange år ikke har været megen interesse for forskning i alkohols elimination, måske ud fra en forestilling om, at der næppe vedrørende alkohols kinetik findes problemstillinger, som ikke er belyst.

De folkesundhedsmæssige konsekvenser af alkoholforbrug, især hos unge, vækker en del bekymring. I industrien,

hvor man fremstiller og sælger alkohol, er man tilsyneladende ikke påvirket af denne bekymring. Alkoholreklamer relaterer i stigende grad alkoholforbrug til prestigefyldte aktiviteter, som f.eks. sport. Udviklingen af alkopops og lignede produkter indebærer utvivlsomt et marketingsstyret ønske om øget omsætning i en forbrugergruppe med stor købekraft. Et mantra hos mange moderne virksomheder er etisk/moralsk opførelse og etiske/moralske forretningsmetoder. Det er en hypotese værd, at dette ikke synes at være dominerende hos alkoholproducenter.

I en engelsk undersøgelse [5] fandt man, at helt unge personer (13 år og 16 år) uden de store problemer kunne købe alkohol på trods af et forbud mod at sælge til mindreårige. Der er ikke grund til at tro, at tilstandene i Danmark er anderledes. Det er ligeledes en hypotese værd, at den politiske prioritering af dette problem er meget lav.

De folkesundhedsmæssige problemer vedrørende alkohol er store, der er store problemer vedrørende alkohol og bilkørsel og utvivlsomt også vedrørende betjening af maskiner.

De farmakokinetiske forhold for alkoholelimination udgør kun et meget beskedent bidrag til problematikkerne omkring alkohol.

Korrespondance: *Henrik Enghusen Poulsen*, Klinisk-farmakologisk Afdeling 07642, Diagnostisk Center, H:S Rigshospitalet, 2100 København Ø.
E-mail: hepo@rh.dk

Interessekonflikter: Ingen angivet

Litteratur

1. Hey H, Schmedes A, Lund ED et al. Farmakokinetiske forskelle ved indtagelse af alkopops versus ren alkohol. *Ugeskr Læger* 2004;166:4471-4.
2. Jones AW, Jonsson KA. Food-induced lowering of blood-ethanol profiles and increased rate of elimination immediately after a meal. *J Forensic Sci* 1994; 39:1084-93.
3. Rees J. The erosive potential of alcopops. *Br Dent J* 1998;185:158.
4. Roberts C, Blakey V, Tudor-Smith C. The impact of "alcopops" on regular drinking by young people in Wales. *Drugs: Educ Prevent Policy* 1999;6:7-15.
5. Willner P, Hart K, Binmore J et al. Alcohol sales to underage adolescents: an unobtrusive observational field study and evaluation of a police intervention. *Addiction* 2000;95:1373-88.